

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00087624996 - 89091455
Konu : Soru Önergesi (7/69)

7/69
6K8
18/09/2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 16.06.2023 tarihli yazısı ve 43452547-120.07.04-1232465 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, İzmir Milletvekili Sayın Mahir POLAT tarafından verilen 7/69 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı (2 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: D11BEA08-D346-48E6-9802-459B9A349F54

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Üniversiteler mahallesi Dumlupınar bulvarı no:151 A Blok

Telefon No: 3124491475 Faks No: : 3124491475

e-Posta: stratejisoruonergeleri@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:

Soru Önergeleri Birimi

Telefon No: (03124491475)

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

İzmir Milletvekili Sayın Mahir POLAT'a ait 7/69 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-5) “Yükümlü Kayıt ve Takip Sistemi (YKTS)” nde eşyanın teslimi esnasında teslim alacak kişinin yetkili olup olmadığının takibi amacıyla yalnızca gümrük işlemleri tamamlanmış eşyanın teslim edilmesi işlemleri ile sınırlı olacak şekilde, gümrük müşavir yardımcıları ve firma temsilcisi diğer kişiler sisteme kaydedilmeye başlanılmıştı. Bu sayede, BİLGE Sisteminde eşyanın teslim edildiği kişinin T.C. Kimlik Numarasının alınarak eşyanın çıkışı esnasında bu kişinin sadece eşyayı teslim almaya yetkili olup olmadığına dair kontrolün yapılması; yetkili olması halinde işlemlere devam edilmesi sağlanmıştı. Ancak, 25 Mayıs 2022 tarihli ve 31846 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Gümrük Yönetmeliğinin;

- 94 üncü maddesinin birinci fıkrası “*Gümrük işlemleri bitirilen ve gümrük işlemlerinin sistem üzerinde tamamlandığının anlaşılması üzerine bilgisayar sisteminde çıkış onayı verilen eşya; 130 uncu madde hükümleri çerçevesinde eşya sahibi, temsilcisi veya eşya sahibinin bu kapsamda vekâlet verdiği diğer kişi tarafından geçici depolama yerinden çıkarılabilir.*”,
- 130 uncu maddesinin birinci fıkrası ise “*Tabi tutulduğu gümrükçe onaylanmış işlem ve kullanımın gerektirdiği şartların yerine getirilmesi ve gümrük vergilerinin ödenmesi veya teminata bağlanması suretiyle gümrük işlemlerinin bitirilmesi halinde eşya teslim edilebilir duruma gelir. Eşyanın teslimi; eşya sahibi, taşıyıcı, işletici kuruluş veya bunların temsilcileri arasındaki sözleşme hükümlerine göre gerçekleştirilir.*” şeklinde değiştirilmiştir.

Bu itibarla; yapılan mevzuat değişikliği doğrultusunda, eşyanın tesliminin eşya sahibi, taşıyıcı, işletici kuruluş veya bunların temsilcileri arasındaki sözleşme hükümlerine göre belirtilen kişilerin sorumluluğunda olduğu hususu da göz önüne alınarak BİLGE Sisteminde eşya teslimine ilişkin yapılan düzenleme çerçevesinde eşyanın teslim edildiği kişi bilgisinin, sisteme kaydedilmesine ve YKTS' ye gümrük müşavir yardımcısı ve diğer profilinde kayıt yapılarak kontrol edilmesine ihtiyaç kalmamış olup söz konusu kontrol uygulamasına 05.06.2023 tarihinden itibaren son verilmiştir.

Anılan mevzuat değişikliği nedeniyle eşyanın teslimi; eşya sahibi, taşıyıcı, işletici kuruluş veya bunların temsilcileri arasındaki sözleşme hükümlerine ve özel hukuk hükümlerine göre gerçekleştirilecek olup gümrük idaresince ilave kontrol yapılmasına gerek bulunmadığı değerlendirilmektedir. Diğer bir ifadeyle, Türkiye-AB Ortaklık Konseyinin 1/95 Ortaklık Konseyi Kararı gereğince gümrük işlemlerini basitleştirmek ve gümrük mevzuatını AB gümrük mevzuatı ile uyumlu hale getirmek amacıyla yürürlüğe konulan 4458 sayılı Gümrük Kanunu muvacehesinde gümrük idarelerinin eşyanın fiziki teslimi noktasında, dayanağını Ticaret Hukukundan (özel hukuk) alan konşimentoya ilişkin hükümler, kamu hukukuna müteallik Gümrük Yönetmeliğinin ilgili maddesinden çıkarılmış; böylece fiili uygulamada yeknesaklık sağlanmış ve eşyanın teslimi noktasında ithalatçı, acente ve geçici depolama yeri işleticisi arasındaki özel hukuk ilişkilerinin tezahürü olan eşyanın fiziki teslimine yönelik iş ve işlemlerin gümrük işlemlerine müteallik bir yönünün bulunmadığı ortaya konularak, ithalatçı firmanın

eşyasını teslim alacak “gümrük müşaviri”, “gümrük müşavir yardımcısı” ve “diğer” kişilerin tümünün YKTS' ye kaydedilmesi ve tüm kayıtların gümrük idaresince onaylanması yönündeki uygulamanın kaldırılması sağlanmıştır. Yapılan mevzuat değişikliğinin iktiza ettiği YKTS düzenlemesinin; gümrük işlemleri bitmiş bir eşyanın ithalatçısına fiziki teslimi noktasında gümrük idarelerinin görevi ve sorumluluğu bulunmadığı hal ve şartta, izlenebilirliği ve denetlenebilirliği noktasında herhangi menfi ve mevzuat düzenlemesinin hilafına bir durumu bulunmamaktadır.

İthalatçı firmanın eşyasını teslim alacak “gümrük müşaviri”, “gümrük müşavir yardımcısı” ve “diğer” kişilerin tümünün YKTS' ye kaydedilmesi ve tüm kayıtların gümrük idaresince onaylanmasının kaldırılması yönündeki uygulama, belirtilen mevzuat değişikliklerine müstenit olarak yapıldığından; anılan mevzuat hükümleri cari ve meri olduğu sürece, uygulamanın kaldırılması yönünde bir süre bulunmamaktadır.

Ayrıca; 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 226'ncı maddesi;

“1.Gümrük müşavirleri her türlü gümrük işlemini takip ederek sonuçlandırabilirler.

2.Gümrük müşavir yardımcıları bir gümrük müşavirinin yanında çalışır ve onun adına gümrük idarelerinde iş takip edebilirler...” hükmünü amir olup Gümrük Yönetmeliğinin 94 üncü ve 130 uncu maddeleri çerçevesinde gümrük işlemleri bitirilen eşyanın ilgililerince teslim alınması işleminin gümrük idarelerinde iş takibi kapsamında değerlendirilemeyeceği, bu nedenle de “Yükümlü Kayıt ve Takip Sisteminde” gümrük müşavir yardımcıları ve diğer başlıklarının kaldırılmasının gümrük müşavir yardımcılığı veya gümrük müşavirliği mesleğine olumlu ya da olumsuz herhangi bir etkisinin olmayacağı mütalaa edilmektedir.